

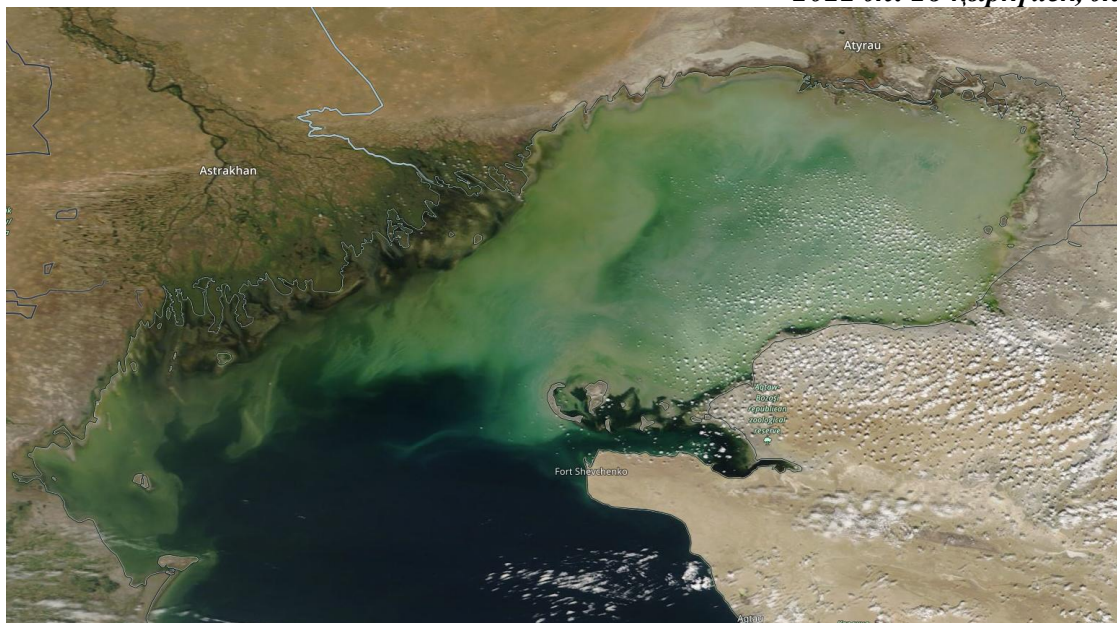


ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЭКОЛОГИЯ, ГЕОЛОГИЯ  
ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАР МИНИСТРЛІГІ  
«ҚАЗГИДРОМЕТ» РМК

ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ОРТАЛЫҒЫ

КАСПИЙ ТЕҢІЗІНІҢ №37 БЮЛЛЕТЕНІ

2022 ж. 16 қыркүйек, жұма



1-сурет. 2022 ж. 10 қыркүйек ғарыштан түсірілген Каспий теңізінің  
NAGA/GSFC фотосуреті

**2022 Ж. 15-20 ҚЫРКҮЙЕК АРАЛЫҒЫНА АРНАЛҒАН  
КАСПИЙ ТЕҢІЗІНІҢ СОЛТҮСТІК БӨЛІГІ ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖӘНЕ  
ЖЕЛШЕГЕРМЕ- ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ БОЛЖАМЫ**

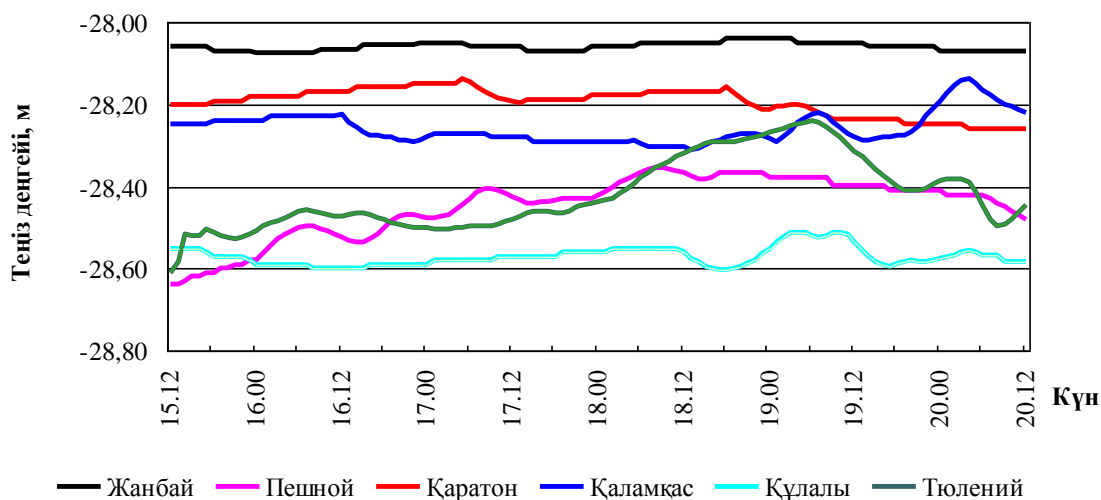
**ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІ.**

15-20 қыркүйек аралығында теңіз деңгейінің минус 28,33 м шамасында ауытқуы күтілуде. Теңіз деңгейінің ауытқу диапазоны минус 28,66 м-ден минус 28,04 м аралығында болуы мүмкін.

2-суретте Каспий теңізінің солтүстік бөлігіндегі әртүрлі нүктелердегі теңіз деңгейінің болжамды мәндерінің графигі көрсетілген.

**ЖЕЛШЕГЕРМЕ- ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАР.**

Пешной, Құлалы арал, Тюлений арал, Жанбай, Қаратон және Қаламқас аймағында желшегерме және желкөтерме құбылыстары күтілмейді, теңіз деңгейінің ауытқуы **10-15 см-ден аспайды.**



2-сурет. Солтүстік Каспийдегі теңіз деңгейінің болжамы

## 2022 Ж. 15-20 ҚЫРКҮЙЕК АРАЛЫҒЫНА АРНАЛҒАН КАСПИЙ ТЕҢІЗІНІҢ ОРТАҢҒЫ БӨЛІГІ ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖӘНЕ ЖЕЛШЕГЕРМЕ ЖӘНЕ ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ БОЛЖАМЫ

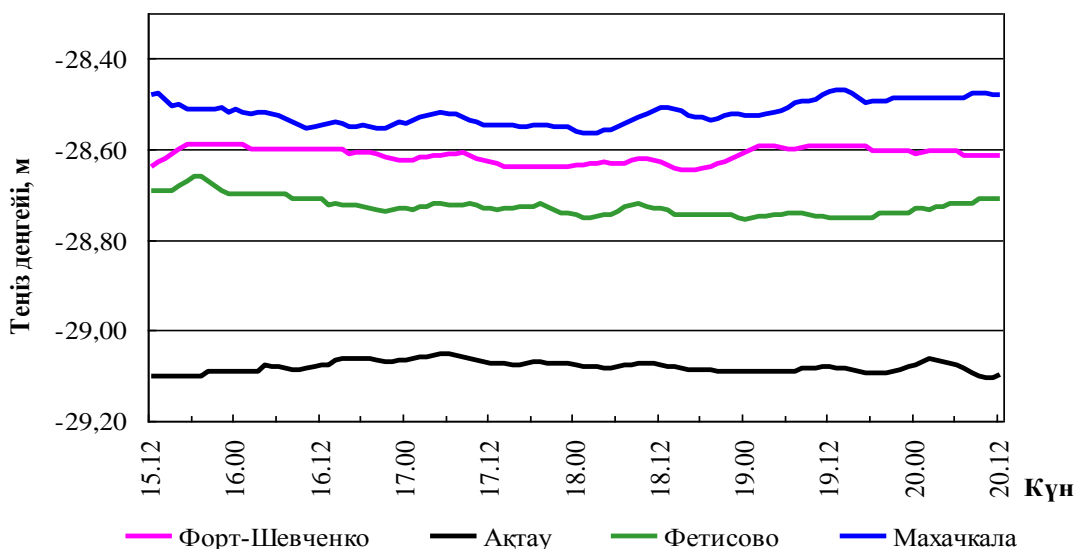
### ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІ.

15-20 қыркүйек аралығында теңіз деңгейінің минус 28,74 м шамасында ауытқуы күтілуде. Теңіз деңгейінің ауытқу диапазоны минус 29,10 м-ден минус 28,47 м аралығында болуы мүмкін.

3-суретте Каспий теңізінің Ортаңғы бөлігіндегі әртүрлі нүктелердегі теңіз деңгейінің болжамды мәндерінің графигі көрсетілген.

### ЖЕЛШЕГЕРМЕ-ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАР.

Форт-Шевченко, Ақтау, Фетисово және Махачкала аймағында желшегерме және желкөтерме құбылыстары күтілмейді, теңіз деңгейінің ауытқуы **5 см-ден аспайды**.



3-сурет. Орта Каспий пункттеріндегі теңіз деңгейінің болжамы

**ҚАЗАҚСТАН ЖАҒАЛАУЫНЫҢ ӘРТҮРЛІ ПУНКТТЕРІНДЕ  
БОЛАТЫН ТЕҢІЗ ДЕНГЕЙІНІҢ БОЛЖАМАЛЫ МӘНДЕРІ**

Пункттың атауы	Ең жоғары		Ең төмен		Орташа
	теңіз деңгейі, см (БЖ м)	күні, уақыты. ГОУ*	теңіз деңгейі, см (БЖ м)	күні, уақыты. ГОУ*	теңіз деңгейі, см (БЖ м)
<b>Солтүстік Каспий</b>					
Жанбай	<b>-4</b> <b>(-28,04)</b>	2022/09/18 18:00:00	<b>-8</b> <b>(-28,08)</b>	2022/09/16 00:00:00	<b>-6</b> <b>(-28,06)</b>
Пешной	<b>-36</b> <b>(-28,36)</b>	2022/09/19 19:00:00	<b>-66</b> <b>(-28,66)</b>	2022/09/15 19:00:00	<b>-50</b> <b>(-28,50)</b>
Қаратон	<b>-14</b> <b>(-28,14)</b>	2022/09/17 05:00:00	<b>-26</b> <b>(-28,26)</b>	2022/09/20 04:00:00	<b>-19</b> <b>(-28,19)</b>
Қаламқас	<b>-14</b> <b>(-28,14)</b>	2022/09/20 03:00:00	<b>-31</b> <b>(-28,31)</b>	2022/09/18 13:00:00	<b>-26</b> <b>(-28,26)</b>
Құлалы	<b>-51</b> <b>(-28,51)</b>	2022/09/19 03:00:00	<b>-60</b> <b>(-28,60)</b>	2022/09/16 08:00:00	<b>-57</b> <b>(-28,57)</b>
Тюлений	<b>-24</b> <b>(-28,24)</b>	2022/09/19 05:00:00	<b>-61</b> <b>(-28,61)</b>	2022/09/15 12:00:00	<b>-42</b> <b>(-28,42)</b>
<b>Орта Каспий</b>					
Форт-Шевченко	<b>-59</b> <b>(-28,59)</b>	2022/09/19 03:00:00	<b>-64</b> <b>(-28,64)</b>	2022/09/15 12:00:00	<b>-62</b> <b>(-28,62)</b>
Ақтау	<b>-105</b> <b>(-29,05)</b>	2022/09/17 05:00:00	<b>-110</b> <b>(-29,10)</b>	2022/09/15 12:00:00	<b>-108</b> <b>(-29,08)</b>
Фетисово	<b>-66</b> <b>(-28,66)</b>	2022/09/15 18:00:00	<b>-75</b> <b>(-28,75)</b>	2022/09/18 01:00:00	<b>-73</b> <b>(-28,73)</b>
Махачкала	<b>-47</b> <b>(-28,47)</b>	2022/09/19 12:00:00	<b>-56</b> <b>(-28,56)</b>	2022/09/18 00:00:00	<b>-52</b> <b>(-28,52)</b>

ГОУ\*- гринвич орташа уақыты

## 2022 Ж. 08-14 ҚЫРКҮЙЕК АРАЛЫҒЫНДАҒЫ ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖАҒДАЙЫНА ШОЛУ

Қазгидрометтің Пешной, Жанбай, Құлалы аралы теңіз станциялары мен посттарының, сондай-ақ Росгидрометтің (Тюлений аралы) жедел мәліметтері бойынша, Каспий теңізінің солтүстік бөлігінде теңіз деңгейінің орташа мәні минус 28,53 м-ге, ең жоғарғы мәні - минус 27,94м-ге, ең төменгі мәні – минус 28,90м-ге сәйкес келді.

Қазгидрометтің Форт-Шевченко, Ақтау, Фетисово теңіз станциялары мен посттарының және Росгидрометтің (Махачкала) жедел мәліметтері бойынша, Каспий теңізі суы терең бөлігінде деңгейінің орташа мәні минус 28,62 м-ге, ең жоғарғы мәні - минус 28,41 м-ге, ең төменгі мәні - минус 29,09 м-ге сәйкес келді.

### СОЛТҮСТІК-ШЫҒЫС ЖАҒАЛАУДАҒЫ ЖЕЛШЕГЕРМЕ-ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ ҚАУІП-ҚАТЕР ӨЛШЕМДЕРІ

	Көтерілу/Төмендеу, см	Сипаттамасы***	Салдары
<b>Желкөтерме</b>	50	Өте қиын кезең	жағалаудың су басуы 5 км-ге дейін
	65	Қауіпті	бөгеттер мене үйлердің су басуы 10 км дейін
	110	Аса қауіпті	жағалаудың су басуы, бөгеттердің және үйлердің су басуы 10 км астам
<b>Желшегерме</b>	-50	Өте қиын кезең	кішкене кемелердің жүзуінің қиындауы
	-65	Қауіпті	кішкене және орта кемелердің жүзуінің қиындауы
	-100	Аса қауіпті	кемелер қайынға тұрып қалуы мүмкін

\* Есептік сипаттамалар Каспий теңізі жағдайына «Қазгидромет» РМК жасаған Дат гидравликалық институтының MIKE 21 гидродинамикалық модулін қолдану арқылы алынған. Есептеу барысында теңіз деңгейін бақылау мәліметтері және 24-120 сағаттың қысым алабының сандық болжауы пайдаланылған.

\*\* Ерекше белгілерді анықтаған кезде жергілікті жағдайлар есепке алынды.

\*\*\* Желшегерме-желкөтерме құбылыстары биіктігінің өте қиын кезеңі 50% қамтамасыздықпен, қауіпті - 25% қамтамасыздығымен, аса қауіпті - 2 % қамтамасыздығымен анықталды. Есептеу 1940-2020 жж. Т Пешной деректері бойынша жасалған.

БС – Балтық жүйесі

Бюллетень Каспий теңізінің гидрометеорологиялық зерттеулер басқармасында  
құрастырылды

Мекенжайы: 050022, Алматы, Абай даңғ. 32, Тел.: 255-84-06

e-mail: [kaspy@meteo.kz](mailto:kaspy@meteo.kz)

Құрастырған: Васенина Е.И.

Тексерген: Ивкина Н.И.

Қазақшаға аударған: Наурозбаева Ж.К.

Бюллетеньдегі материалдарды пайдаланған кезде міндетті түрде

«Қазгидромет» РМК-ге сілтеме жасау керек.